

REVISTA
DE LA
CÀMARA AGRÍCOLA OFICIAL
DEL
VALLÈS

Aquesta Revista se reparteix de franch entre tots els socis de la Càmara.

Pera els que no siguin socis, el preu de subscripció es de cinch pessetas l' any.

Se publica al menos una vegada al mes y sempre que la seva aparició sigui convenient.

No té número fixo de planas. Dels treballs firmats, no se'n fa solidaria la Revista.

Els originals no's retornan.

De totas las obras que 's reben, se 'n dona compte á judici de la Direcció.

Els anuncis, á preus convencionals.

DIRECCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Secció 3.ª de la Càmara Agrícola Oficial del Vallès

GRANOLLERS

Ofertas y demandas

Aquesta Revista contindrà la present Secció, al objecte de que tots els socis de la Càmera hi puguin posar anuncis de compra ó venda de productes agrícols, bestiar, fincas y tot lo referent á agricultura.

Pera anunciar en aquesta Secció, s' ha de ser soci de nostra Càmera; l' anunci per cada inserció, val á rahó de 25 céntims la ratlla.

Informes y encárrechs, á la Secció 3.ª de la Càmera.

OFERTAS

—Hi ha per vendre una junta de bous de vuyt pams d' alsada y de uns quatrè anys.

—Matxo apropòsit pels trevalls de pagés: se ven.

DEMANDAS

—Lisol. Els que 'n necessitin en trobarán á la Càmera á 2'50 pessetas el pot d' un Kg.

—Abastadoras d' olivas. La Càmera ne te pera 'ls socis á pessetas 2'50 cada una.

—Carro: n' hi ha un en molt bon estat, gran y reforsat que 's canviaria per altre de mes petit.

REVISTA

DE LA

CAMARA AGRÍCOLA OFICIAL

DEL VALLÉS

SUMARI: El cultiu del cánem.—Els contractes de parceria.—*Secció legislativa*: Cesión de carreteras.—*Secció oficial*: Franquicia postal.—Capacidad legal de los peritos en los expedientes de expropiación forzosa.—*Informació estrangera*.—*Crònica*.—*Varietats*.

El cultiu del cánem

Sr. Director de la REVISTA DE LA CÁMARA AGRÍCOLA DEL VALLÉS:

Estimat amic: A posar á la consideració dels nostres companys de Cámara el fruyt de las mevas observacions recullidas de la práctica, obeheix la present carta, á fi de que la publicuis á la *Revista*, si creus que 'l seu contingut pot ser útil á las prácticas culturals de nostra comarca y convenient als nostres consocis, atenent aixís á un deber de mutualitat á que 'ns obliga el fi principal de la Cámara, aixó es: afavorirnos els uns als altres, tant en recursos de tota mena, que cada hui tingui á son alcans, com en coneixements.

Sabs perfectament que la preocupació constant del agricultor modern deu tenir per fi el cercar els medis més apropiats pera millorar aquells cultius quins productes han sofert gran desmérit ab motiu de la concurrencia d'altres d'iguals ó similars que 'ns venen de païssos més afavorits per la naturalesa y pe 'ls Guberns. Aquí tenim el cultiu del cánem, que exigeix la nostra atenció, si no volém trobarnos en la necessitat de abandonar el cultiu de dit textil y rich producte dintre curt temps, fixantme, per aquet motiu, en las causas de la depreciació del nostre cánem y 'ls medis que adoptantse podrían protegirlo.

A la competencia que de temps fan al cánem Vallesá el que 'ns vé d'Italia, l' abacá (russia, malva, etc.) y altres fibras vegetals, s' hi

dehuen sumar una pila de causas esdevingudas de algun temps ensá, com son el que á Italia del Nort s' exten, cada vegada més, la zona del sèu cultiu, á conseqüència dels desenganys que tenen ab la remolatxa sucrera; la crisis per que passa la industria en general; el desenrotllo que vá prenent l' expressat cultiu á la vehina nació francesa en virtut de las primas que el Govern concedeix al cultiu del líl y del cánem (1), que si bè no fá que 'ns l' importin encara, per rahó dels aranzels y 'l cambi de la moneda, no deixa l' augment de producció que tenen, comparat ab anys anteriors, de fer que 's fabriqui més jarcia (cordas enquitranadas), que 'ls nostres barcos compran al parar en els seus ports, y per últim es causa de la depreciació del nostre cánem, la vida excessivament débil que porta la industria de jarcia nacional, que era la que consumía la major part d' aquest producte.

A todas aquestas causas, además de la calitat y á altres de menos importancia, se deu el que 'l cánem del Vallés no gosi de l' estima que en altres temps tenia, ja que 'l procedent d' Italia y 'ls citats vegetals textils no s' habian extés tan com ara, y com á medis, á mon entendre, apropiats pera fomentar l' expressat cultiu, m' atreveixo á proposar els següents:

1.er Ensajar llevors que 'ns donguin més rendiments dels que 'ns dona la classe de llevor que s' acostuma á sembrar, puig que si obtenim major pes ab els mateixos gastos, podrém vendre el cánem á menos preu, obtenint més beneficis.

2.^{on} Deixarlo fer més de lo que actualment se permet, esperant segar-lo fins que perdi el color vert y vulgui pendre el groch. Pera conseguir dit objecte, convé sembrar llevors que vinguin primerencas, y adobarlas ab materias fertilisants que las fassin avensar tot lo lo possible, á fi de poderse madurar bè, sense perdre la oportunitat de sembrar darrera del cánem las monjetas.

3.er Fixarnos molt, pero moltíssim, en el amarrar, donchs que tal com se fá generalment aquesta operació, es del tot deficient, unas vegadas per massa amarrarlo y otras per poch, desgraciant en un y

(1) A conseqüència de la gran disminució que 's notava á Fransa en el cultiu del cánem, el Govern determiná l' any 1892 fomentar dit cultiu concedint primas al líl y al cánem, consignant al efecte en el presupost 2.500,000 franchs. Els resultats de dita concessió se trobaren tot seguit, puig que segons las estadísticas, l' any 1898 se concedi per hectárea (2 quarteras, 8 quartans, 3 picotins) de terreno sembrat de cánem ó de líl, 95 frs., y la superficie total se calculava en unas 25.000 hectáreas, y l' any passat la prima fou de 66 frs., y 'l terreno total ocupat se calcula en molt més de 25 000 per cada un de dits cultius. De modo que en 4 ó 5 anys s' ha doblat la producció dels cultius textils á Fransa.

altre cas la fibra. El cánem que vé d'Italia es sempre seguit y en un mateix estat d'aigua.

4.ª Demanar al Govern, ab ocasió de la reforma dels aranzels que s'anuncia, l'augment de tarifa que pagan las materias textils similars al cánem, com son l'abacá, pita, jute y altres que satisfent uns drets d'entrada sumament petits, 1 pta. per 100 kgs., fan forta competencia á un cultiu nacional com es el del cánem.

Las circunstancias que reclaman els medis primer y según, per mí acabats de proposar, entench que las reuneixen en bona part la llevar de cánem procedent d'Italia, ensajada dos anys seguits en aquesta comarca, sempre ab molt bon éxit.

Aquesta llevar permet esser sembrada 8 ó 15 días abans que la del terreno y la coneguda ab el nom de *maná*, y, per consegüent, pot guanyarse 8 ó 12 días, perque al últim pugui ferse més el cánem sense passar del temps apropósit pera la sembra de las monjetas.

Dita llevar es ben manifest que dona un 40 per cent al menos y fins un 60 y 70 per cent d'augment de pes. La séva filera, si ha estat el cánem ben amarat, es molt més forta y queda del tot neta y abatada.

El cánem d'origen italiá no deu sembrarse massa espés, puig que del contrari, molta part de brins quedan ofegats pe'ls altres més exuberants, y quedan, aquells, sense apellar y assemblansa de fanassa, fent desmereixe molt la part de cánem bó.

La llevar d'aquest cánem tampoch vol esser sembrada clara, perque 'l cánem no surti massa doble y la fibra massa granada.

Al amarar dit cánem, convé tenir en compte que per rahó de sa llargada ocupa més volum que 'l del país, y una vegada á la bassa, desenlloja més volum d'aigua, y per aquet principi físich es necessari prevenirse de pes per subjectarlo al fondo de la bassa, ja que de no posar més pedras que las acostumadas ab el del Vallés, el cánem puja enlaire y la capa de demunt queda sense amararse per no torcarhi l'aigua.

Pot ferse avensar un xich el cánem per medi del adob ben empleat.

El millor sistema d'adobar el cánem, es l'adob orgánich combinat ab el guano, puig que si s'emplea solament el primer en massa cantitat, el cánem puja massa ufanós y grebul, y la fibra es feble y 'l pés es petit.

Tota vegada que ja sabs que l'any passat vareig dedicar un tros de terreno pera experimentar la llevar de cánem italiá y diferentes fórmulas de guano, vull explicarte cóm vaig fer ditas prácticas y la opinió que de las mateixas ne vaig treurer.

La cabuda del terren destinat á ditas provas era de 9 quartans, y la terra, en virtut del blat que hi havía sigut sembrat, estava forsa esquilhada.

El día 3 de Març s' acabá de fangar, haventshi enterrat ab aquesta operació 200 kgs. de superfosfat de cals y gens de fems ni altra classe d' adob. Aprofitant la sahor que las plujas del 15 y 16 del mateix mes feren, se sembrá la llevar procedent d' Italia (de la mateixa que altres pagesos sembraren) el día 18 de Març, seguint el mateix sistema que s' usa ordinariament per aquet cultiu. En sis trossos vaig dividir el terren, adobantlos tots de diferente manera: no detallo una per una las fórmulas empleadas, porque tampoch podria donar conclusions exactes de cada un per sí, per no tenir el pes per separat de cada tros per causas involuntarias mevas, pero crech que n' hi haurá prou en dir la fórmula que doná millor resultat á cop d' ull en comparació ab las demás.

La fórmula que doná el cánem més alt y més tiesso, fou la que 's componia de superfosfat, 19 kg.; clorur, 14 kg.; sulfat amoniach, 11'50 kg., y nitrat de sosa, 9'50 kg., en un tros de terren de 575 metres, ó sigui encara no dos quartans.

Las demás fórmulas eran combinacions de clorur y amoniach; amoniach y nitrat; nitrat sol y un tros sense cap classe de materia, destinat á servir de comparació ab els demás. Per fí hi había un altre tros en que s' hi tiraren las mateixas materias que en el primer, pero ab diferente cantitat. Aquet tros contenia 657'80 metres, ó sigui dos quartans y mitj picotí. La fórmula se componia de clorur 8'50 kg.; superfosfat, 20 kg.; sulfat amoniach, 20 kg.; nitrat, 13'50 kg. A pesar d' esser més rica aquesta fórmula que la primera, no demostrá pas esser més convenient, puig que 'l cánem no avansá al d' aquella y 'ls brins debían esser molt més febles que 'ls altres, ja que no resistiren al vent fort que feu en el mes de Juny, atribuhint jo la menos resistencia de la fibra, á la falta de potassa que, donada la fórmula, li requeria.

El día 2 d' Abril plogué ab regular abundancia. El día 5 vaig fer escampar per damunt del sembrat nitrat de sosa en cantitat de 5 kg. per quartá de terren, operació que 's repetí de igual manera y ab igual cantitat el día 14 del mateix mes. El día 18 feu una gelada que matá els brots de molts ceps y de moltas patatas, sense ocasionar el més petit dany al cánem, ja molt avansat. El día 6 de Maig se tirá per última vegada per damunt del cánem 42 kg. en tot el sembrat, menos al tros deixat per testimoni, ó sigui el no adobat.

El cánem fou segat tot al mateix temps que se segà el demás d' aquet poble, ab la diferencia que 'l meu tenia un estat de maduresa que no tenia la generalitat.

L' import total de las materias empleadas pera fertilisar el cánem fou de 115 pesetas, y 'l pes que tot el terreno produhi fou de 530 kgs. ó siguin 12 quintás y 3 arrobas, en menos de 8 y mitj quartans, puig que 'l tros de terra no adobat doná un cánem dolent que no alcansá l' alsada d' un metre.

De tot lo averiguat en las mevas experiencias ne deduheixo que la millor manera de adobar el cánem es usant al fangar una part de adobs orgánichs y superfosfat, y al sembrar, guano, baix la fórmula primera, y després escampar una cantitat de nitrat, en duas ó tres vegadas com he indicat, per obligarlo á estirarse y per consegüent á avansarlo lo suficient perque obtingui tota la maduresa convenient abans de la época de sembrarse las monjetas.

Que 'l nitrat es un element indicat pera fer avansar un cultíu, ne fou prova manifesta el tros que solament rebé de dita sal, que doná un cánem millor que molts cánems adobats ab altra classe d' adobs.

Si hé vaig fer sembrar el cánem el 18 de Mars, i tinch de confessar que no es prudent en aquet país ferho tan aviat, ja que 's corre 'l perill de que s' espigui, com me va succehir en part. El temps més indicat, comprench que es del 24 al 30 de Mars, tota vegada que 'ls pagesos que 'l sembraren en aquets días el tingueren alt y bonich, sense espigar-se fora de temps.

En resúm, me permeto manifestarte que modificant el cultíu del cánem en el sentit proposat, no dupto que fora lo suficient perque dit textil recobrés, en l' industria y 'l comers, l' estima que tenia quan el d' Italia no era tan conegut, y pera que 'l pagés vallesá trobés més remunerador son cultíu, encara que 'l vengués al mateix preu d' avuy.

Ja no proposo, per creure inútil el demanarho, la creació per part del Govern, de primas al cultíu del cánem, com tenen els pagesos francesos; midas de protecció que nosaltres no devém esperar pera fer progressar la agricultura, ja que solsament debém refiarnos de l' activitat individual y dels beneficis de la associació. Y si bé proposo l' augment de drets d' importació dels productes textils anomenats, es en gran desconfiansa de conseguirho, per més que es de molta justicia, donada la gran competencia que fan al cánem del país y la raquítica tarifa que se 'ls hi aplica.

Ja no proposo l' augment de la tarifa per que paga actualment

el cánem al entrar á la Península, donchs ja ho considero com á sufficientment protegit ab el dret de 10 fr. per 100 kg. que satisfia ademés del cambi y del transport; puig que no tinch per bon principi económic el que un producte estigui excessivament protegit pe'l aranzel, perque un género massa favorescut es consecuencia de que 'l productor no 's desvetlli per millorar ni el treball ni la qualitat del seu producte, ja que no ho creu necessari per tenir assegurada la venda.

En vista de que la present traspassa las proporcions propias d' una carta, posó final á la present, esperant altra ocasió, que ab motiu d' altrás notas qu' espero pendre en la vinenta cullita del cánem, podré novament tenir el gust de dirigirme á nostres companys de corporació desde las planas d' eixa *Revista*, pera seguir la tasca comensada sobre tant important cultiu, desitjan que tots els pagesos observadors y ayments del desenvolvimient del nostre art, aportin á la llum pública quantas observacions hagin recullit en sa llarga práctica, á fi de que de las diferentas opinións emesas, poguéem deduhirne una conclusió exacte que serveixi com á mida de foment de l' expressat cultiu del cánem.

Aprofita ab gust aquesta ocasió pera repetir-se á las tevas ordres el teu amich affm.

FREDERICH ROS.

Mollet, Febrer 1904.

Els contractes de parceria

Alló de que «en lloch de donar llum dona fum» talment ve que ni pintat per molts dels que son al cap de munt de las esferas del govern y de las diversas branques de l' administració.

En cap més país del mon com á Espanya se registren aquets constants topaments dels de dalt contra 'ls de baix; en lloch passa com aquí, que l' administrat hagi de tenir sempre temensa del qui te l' augusta missió d' administrar y regir la comunitat social, de manera que 'l perill més gros contra 'ls interessos del ciutadá radiqui moltes vegadas, precisament en aquells qui deurían protegirlos. Val á dir que no sempre es aixís, pero una pila de fets de divers carácter que no hem d' enumerar, ens donan motiu desgraciadament d' escriure semblants consideracions.

¿Pera qué son els tribunals de justicia? Pera interpretar rectament

la lley y aplicarla degudament. Y no obstant ¡quántas vegadas á Espanya el poble en massa, especialment si de Catalunya 's tracta, te d' aixecar la veu contra las sevas decisions per no ser ajustadas á la lley! ¡El poble, el llegislat, dónant llissons de bon sentit jurídic y de interpretació recta del text legal al llegislador, al qui te de vetllar pera 'l cumpliment de la mateixa lley!

El conflicte entre el poble y els tribunals de justicia s' ha presentat ara d' una manera ben temible pera la classe pagesa en general, donchs si no s' hi posa remey, porta lluch d' enderrocar un dels fonaments més sólits del benestar relatiu á la pagesia catalana: la parceria. Gracias á tal institució, tan fundament arrelada entre la nostra gent, els pagesos cataláns, per pobres que sian, no forman un remat de bens com els d' altres terras, tenen el camí obert pera lliurarse de la situació de tristos jornalers, se converteixen en quelcom més que en un home-máquina que trevalla lo que 'l fan trevallar pera cobrar després el jornal just y pelat que ha guanyat á copia de subadas: en virtut de la parceria el pagés catalá posa afició al trevall, es amo d' alguna cosa, trevalla no exclusivament pera ferse un jornal, sinó que trevalla pera millorarse á éll mateix, perque segóns siga el trevall, més ó menos beneficis ne reberá directament; y tot aixó no cal dir el benestar que reporta individualment y á l' agricultura en general.

¡Ay del día que 's tingués de deixar corre el sistema de donar á parts las terras! ¿Podrían els arrendataris pagar sempre en diner? ¿Podrían els propietaris pagar sempre els jornals? Indubtablement que no. Donchs aixís passaria si arrivés á ferse bona y degués acceptarse la doctrina que alegan algúns tribunals, al negar l' admissió del desahuci á n' aquestos contractes de parceria.

Por aixó s' oposan á tal doctrina per anticatalana, antilegal y antissocial las corporacions agrícolas y científicas; per aixó ens hi devém oposar tots nosaltres en benefici dels parcers en primer terme y dels propietaris després.

Figureuvos que un parcer de mala fe ó, si voleu, empenyat en que te rahó, no vol deixar las terras que mena per més que l' insti el propietari per creure aquet que aquell ha faltat als pactes ó que s' ha acabat el plasso: quant venia un cas semblant no hi havia dupte: el propietari instava el judici de desahuci y els tribunals donavan la rahó á qui la tingués, parcer ó propietari: ara no, que per averiguar qui te rahó, si es que prosperessin aquellas errónias doctrinas, s' hauria d' esbrinar en un judici ordinari, que duraria tres, quatre ó més anys, pledejant de rich el propietari y de pobre el parcer.

Resultat: que cap propietari voldria exposarse á un conflicte de tal naturalesa, donant á parts cap terra seva. Y tant es aixís, que sabém de diferents propietaris que han suspés el seu intent d' establir contractes de parceria, esperant á veure en que acaba tot aixó.

Ja veyeu si té importancia la present qüestió, de la que si convé ne parlarém extensament un altre día, sens perjudici de donar noticia dels trevalls y negociacions que 's van fent pera solucionar el conflicte.

J. MASPONS Y CAMARASA.

SECCIO LLEGISLATIVA

Cesión de carreteras

He aquí la parte dispositiva de la ley cediendo al Ayuntamiento de esta ciudad los trozos de carreteras que se expresan:

•Artículo 1.º Se ceden al Ayuntamiento de Barcelona los terrenos, cunetas, obras y derechos de toda clase que pertenecen al Estado en los tres tramos de carretera siguientes, comprendidos dentro del término municipal de dicha ciudad, á saber: uno de dos kilómetros comprendidos entre su punto de origen de la Granvia de dicha ciudad y el cruce de la Riera Blanca, que pertenece á la carretera de Barcelona á Santa Cruz de Calafell; otro de seis kilómetros en la carretera de Barcelona á Rivas, comprendido entre su punto de origen antes de la estación de Zaragoza en dicha población de Barcelona y el límite del extinguido término municipal de San Andrés de Palomar; y otro de la carretera de Madrid á Francia, comprendido entre el confín del término de Hospitalet y los dos kilómetros del extinguido término de San Martín de Provensals.

Art. 2.º El Ayuntamiento no podrá cambiar el actual destino de cada uno de los tramos de carretera cedidos, mientras no tenga arregladas convenientemente la vía ó vías que deban reemplazar de una manera cumplida el tramo ó tramos que se acuerde suprimir, de suerte que el servicio que actualmente presten cada uno de ellos nunca deberá quedar interrumpido.

A medida que el servicio que hoy prestan aquellos tramos de carretera se vaya trasladando á las nuevas vías que el Ayuntamiento construya, podrá éste disponer libremente de los terrenos cedidos que queden reemplazados por dichas vías.

Art. 3.º Corresponden á la Corporación municipal todos los gastos que deban hacerse por obras y por servicios de reparación, entretenimiento, conservación y demás que sea menester, así en los tramos de carretera cedidos mientras conserven su actual destino, como en las vías con que el Ayuntamiento los reemplace.»

SECCIO OFICIAL

Franquicia postal

S' ha enviat l' instancia següent:

«Excmo. Sr.:—La Cámara Agrícola Oficial del Vallés al dirigirse á V. E. ha de significar la extrañeza que le causó el ver que las Cámaras Agrícolas, oficialmente constituidas, no estaban comprendidas en la concesión de franquicia postal, que por Real Decreto de 3 de Diciembre último se concedió, entre otras Corporaciones, á las Cámaras de Comercio, Industria y Navegación, que están en idénticas condiciones.

No hemos creído, Excmo. Sr., que tal omisión haya sido voluntaria, ó que signifique no se quiera conceder á la Agricultura igual protección y atención que la que se dispensa al Comercio; y si tan sólo creemos, que será debido á que, no habiéndolo solicitado ninguna Cámara Agrícola, la falta de esta demanda haya sido causa de tal olvido.

No dudamos Excmo. Sr., procurará con su recto criterio y proceder, subsanar dicha omisión; haciendo extensiva á las Cámaras y Sindicatos agrícolas de carácter oficial la franquicia postal concedida á otras entidades en el mentado Real Decreto.

Dios guarde á V. E. muchos años.

Granollers, tres de Marzo de mil novecientos cuatro.—El Presidente, *Salvador Dachs*.—El Secretario, *Domingo Molina*.

Excmo. Sr. Ministro de la Gobernación »

Capacidad legal de los peritos en los expedientes de expropiación forzosa

Ministerio de Agricultura, Industria, Comercio y Obras Públicas.

REAL ORDEN

En el examen de los expedientes de expropiación forzosa por causa de utilidad pública, se han observado algunas deficiencias que, afectando sólo al procedimiento, ocasionan dilaciones y pueden perjudicar derechos é intereses regularizados por la ley de 10 de enero de 1879.

Es conveniente no descuidar diligencia alguna, y aplicar con igualdad cuantas establece el derecho; y á este fin, S. M. el Rey (Q. D. G.) se ha servido disponer:

1.º Que de las providencias que adopten los Gobernadores para justificar la capacidad legal de los peritos, á la vez que á éstos, se dé conocimiento á los

propietarios que los nombraron, con el fin de que, conociéndolas, cooperen á su cumplimiento ó ejerciten las acciones que á su derecho interese.

2.º Que á las resoluciones á que se refiere el artículo 34 de la ley fijando el justiprecio del inmueble, además del informe de la Comisión provincial, preceda el del Ingeniero Jefe de Obras públicas, según el Real decreto de 14 de agosto é instrucción de 25 de septiembre de 1893.

3.º Que si los Ingenieros jefes, por razón de sus funciones y por su carácter técnico entienden que alguna de esas resoluciones puede ser revisable, según el artículo 35 de la ley y 54 del reglamento, lo expongan así á este Ministerio en el término de ocho días, contados desde el en que les sea conocida; y

4.º Conforme con los artículos 40 de la ley y 66 del reglamento, cuando algún propietario ó propietarios no perciban las cantidades señaladas como precio del inmueble expropiado, acordarán los Gobernadores se depositen aquellas á disposición de los mismos para ir las entregando á los interesados á medida que, por su Autoridad ó por los Tribunales, según proceda, se resuelvan las cuestiones que motivaron el depósito.

De Real orden lo digo á V. I. para su cumplimiento. Madrid 12 de mayo de 1903.—*Vadillo*.

Sr. Gobernador civil de la provincia de...

INFORMACIÓ EXTRANGERA

Alemania.—El Govern de Alsacia y Lorena ha inclós en el pressupost provincial que la Delegació va proposar en favor de la Agricultura, els crèdits següents: 25,000 franchs pera protegir el segur contra las pedregadas; 15,000 pera estudiar els millors tractaments de vinyas filoxeradas; 12,500 per l' adquisició de llevors; 7.500,000 en concepte d' avensos á las Caixas de préstams Raiffeisen, més 625,000 en concepte de préstam á favor de las Cámaras Agrícolas, Societats y Sindicats que tenen Caixas de préstams en favor dels seus adherits.

Italia.—A la ciutat de Brescia tindrà lloch pe'l Maig vinent una Exposició baix el patronat del rey d' Italia. Aquesta Exposició compendrà cinch seccions, en que l' una será consagrada á l' agricultura. Solament els productes italians podran esser exposats; pero en el grupo de las máquinas agrícolas podran els industrials extranjeros exposar els articles de la seva fabricació.

Fransa —La Cámara dels diputats ha aprovat una ley fixant á 2.500,000 franchs la quantitat que 's podrá repartir anyalment en primas entre els cultivadors de lli y de cánem.

Cullita de cereals als Estats Units en 1903.—La cullita total de blat puja á 637.821,000 bushels ó siguin 225.788,600 hectólitres, per hectáreas

20.502,800 de terreno sembradas equivalentes á 55.829,563 quarteras; el rendiment mitj per hectàrea fou de 11'01 hectòlitres, que ve á ésser, en las nostras cabudas, un promedi de 57 quarteras, 9 quartans de blat per quartera de sembradura.

La cullita del any 1902 había sigut valuada á 237.202,300 hectòlitres per 18.295,200 hectàreas, ó sigui un rendiment mitj de 12'97 hectòlitres per hectàrea. Encara que la superficie sembrada hagi sigut major, el producte total ha sigut, en 1903, més baix, per rahó de las intemperies sobrevingudas durant el cultiu del blat.

Mentres que, no fa molt temps, els Estats Units exportavan quantitats de blat y de farinas que alcansavan de 35 á 40 per 100 de la seva producció, en el transcurs dels dos anys darrers las exportacions no han pas alcansat aquestas proporcions; ellas han sigut de 32 per 100 en 1901-1902 (hectòlitres 83.109,000) y de 30 per 100 solament en 1902 1903 (71.829,000 hectòlitres.)

La principal causa d'aquesta reducció sembla que es l'augment de consum interior, degut al creixement continuu de la població en la República americana. Es molt probable que aquesta diferencia se manifesti encara més en el curs d'aquest any: en efecte, durant els cinch mesos de Juliol á Novembre de 1903 las expedicions de blats y farinas no han passat de 24.019,000 hectòlitres, mentres que varen alcansar la xifra de 37.563,000 hectòlitres durant el mateix període del any precedent.

CRONICA

En la reunió de la Federació Agrícola Catalana Balear, que va tenir lloch el día primer del corrent, la Comissió composta dels Srs. Espona, Vergés y Maspons, va donar compte dels treballs realitzats en defensa del contracte á parceria, llegint un complert informe, quals bases presentarà al Senat l' Excm Sr. Marqués de Camps y defensarán al Congrés els diputats de la Federació.

S' acordá un vot de gracias á la Comissió per sa activitat, fentli entrega al mateix temps del document que sobre 'l particular es va rebre de la Societat Económica Ampurdanesa.

Els Srs. Marqués y Raventós donaren compte del Congrés Agrícol de Valencia, acordantse donar las gracias al Sr. Raventós per haber representat dignament á la Federació en dit Congrés.

El Sr. Dachs va fer importants observacions sobre ls inconvenients de la ley de cassa y de la ley municipal, quedant encarregat dit senyor perque, d' acort ab el Sr. Raventós, fassin lo possible pera fer modificar els párrafos que resultan perjudicials á la propietat y á la vida dels pobles.

Han sigut enviats á son destí els nomenaments de Delegats dels Ajuntaments de Badalona y Alella, de la Associació de Propietaris del Vallés y de nostra Càmara Agrícola y Revista, fets tots á nom d' estimats amichs y socis d' aquesta Societat.

Després de batallar ab tant entussiasme com bon acert per espay de quatre anys ha sospés sa publicació la revista «La Agricultura y Córdoba.»

Així ho fa saber son Director-propietari el Sr. Compte de Torres-Cabrera en un *Suplement* que acabém de rebre.

Verdaderement sentim veure'ns privats de tan il·lustrat company, esperant que la profitosa propaganda que son respectable inspirador va á emprendre en altrs esferas, donará els bons resultats que 's proposa y que tant han de contribuir al enlayrament de l' Agricultura patria.

Hem rebut la convocatoria y reglament per que ha de regirse la Exposició Regional Andalus de Industria y Agricultura, que se celebrará en la ciutat de Córdoba els dies 22 de Maig al 30 de Juny d' aquest any per iniciativa de la Cámara de Comers é Industria de Córdoba, y ab el concurs del Ministeri d' Agricultura, de las Diputacions provincials, Ajuntaments, Cámaras de Comers y Cámaras Agrícolas d' Andalusia.

Tambè hem rebut: *Defensa obligada contra acusaciones gratuitas*, del Padre Fr. Bernardino, arquebisbe dimissionari de Manila y electe de Valencia; *Memoria* del any 1903 del Gremi de Fabricants de Sabadell, fundat en 1559, y *Flora agrícola de España*, llibre que consta de 180 planas esmeradament impresas, y comprén 652 especies distintes de plantas melíferas, ab sa descripció, lloch que habitan, época que floreixen, son valor agrícola, sa utilitat fora de l' apicultura, noms vulgars castelláns, aragonesos, cataláns, gallegos, etc., y un Vocabulari alfabètic, Introducció, etc., etc. Son autor, D. Miquel Pons Fàbregues, mereix agrahiment per son excel·lent treball, que demostra molts coneixements y grans estudis de l' Apicultura.

Gracias als remitents per sa atenció.

El Degà del Vallés.—La Cámara ha sigut honrada ab la comunicació que transcribim:

«Sr. President: Convenint estich de la conveniència y fins necessitat de l' intervenció avuy día del clero en qüestions agrarias, particularment dels capellans que viuen en poblacions rurals, donchs malgrat lo crítich dels temps, molt pot obtenir el Rector amparant als seus feligresos en assumptos materials. Segons molt acertadament escriu en Jaume Maspons Camarasa, ens donan exemples á Fransa el Rector de Chaumont y á Itàlia el Canonge Portaluppi, á qui recentment ha dit el Sumo Pontifex Pius X que las obras agrícolas son en nostres días las mes propias del ministeri Pastoral. Donchs, Sr. President, pera contribuir, encar que sia ab un petit gra d' arena, á la tasca regeneradora de la Cámara Agrícola Oficial del Vallés, prego á la Junta Directiva de la mateixa se servezca admétrem y contarme com á Soci de número d' aytal importantíssima Institució.—Deu guardi á V. molts anys. Granollers 1.er de Janer de 1904.—Antoni Casellas, Pbre.—Sr. President de la Cámara Agrícola Oficial del Vallés.»

Agrahim de tot cor al il·lustrat Degà del Vallés las frases que dedica á la nostra corporació, esperant que tots els nostres consocis se gaudirán com nosaltres de comptar ab l' apoyo decidit de tant benemerit company.

Molt grossa va ser la maror que hi va haver entre tots els pagesos, quan 'días passats se va tractar d' aplicar la ley de cassa y el Reglament para la circulació y venda de cunills casolans. No n' hi havia per menos, porque s' exigían una pila de requisits que gayre bè se feyan impossible de cumplir.

Per això, lo mateix que altràs corporacions, la nostra Càmera va voler fer sentir la seva veu en aquest assumpte y va enviar el telegrama següent:

«Ministro Agricultura.—Madrid.—Cámara Agrícola Oficial Vallés suplica suspensión artículos Ley Caza referentes circulación conejos domésticos, por tener alarmada comarca ante dificultad cumplir Reglamento.—Presidente, Dachs.»

En virtut de totes aquestes reclamacions, ha aparegut á la *Gaceta de Madrid* del dia 25 del passat mes una R. O. declarant que queda del tot lliure la circulació y venda de cunills casolans.

Al mateix temps se va rebre aquesta comunicació del Ministre d' Agricultura:

«Sr. D. N. Dachs.—Muy Sr. mio: En la *Gaceta* de ayer se publica una Real Orden modificando los artículos 30 y 32 del Reglamento de la Ley de Caza, desapareciendo por tanto las dificultades á que se refiere su telegrama.—De V. atento s. s. q. b. s. m. Manuel Allendesalazar.—Febrero, 26, 904.

Aquesta vegada, per lo tant, hem hagut de patir l' estropici per poch temps. Sense gayres esforços, el país ha guanyat en tota regla. Aixís fos sempre.

Coneixen tots els nostres consocis y lectors l' allocució endressada als pagesos de Catalunya pera honrar la memoria de D. March Mir.

Cumplint ab molt gust els desitjos de la Comissió Organisadora, fem avinent qu' en las oficinas de la Càmera queda oberta la llista de suscripció, á la que preguem que hi contribueixi tothom, donchs que bè s' ho mereix qui tant va fer per la classe agricola.

Ja habém adquirit l' imatge de sant Isidro per aquesta Càmera, y com la suscripció al objecte oberta encara no ha cubert l' import, recomaném á tots els que desitjin contribuirhi que ho fassin com mes aviat millor.

Por Reals Ordres de 3 y 26 de Febrer han sigut declaradas oficialmente constituidas las Cámaras Agrícolas de Carmona (Sevilla) y Caravaca (Murcia).

Hem rebut las Memorias reglamentarias correspondientes al any 1903, de la Càmera de Comers, Industria y Navegació de Barcelona, y la de la Caixa d' estalvis de la Càmera Agrícola de Jumilla. Agrahim l' atenció.

Haventse enterat á la Càmera Agrícola de Arcos de la Frontera (provincia de Cádiz) del article publicat en la nostra Revista «Sobre la cullita de las olivas» el president de dita corporació va escriure á la nostra manifestant que aquells agricultors andalusos desitjavan coneixre l' abastador d' olivas de que 's parlava en dit article.

Varem tenir el gust de enviar á Arcos de la Frontera l' aparell en qüestió, haventnos contestat que 'ls hi sembla molt útil per la seva senzillesa y porque no ha de castigar l' olivera.

Celebrem haver tingut aquesta ocasió de poder relacionarnos ab companys nostres en l' art del pagés de tant llunyana regió.

La Càmera Agrícola del Empordá ens ha enviat una atenta comunicació felicitantnos per el nostre recurs enviat á Madrid en demanda de franquicia postal pera las Cámaras Agrícolas, y anunciant que eleva un recurs semblant al Ministeri de la Governació.

VARIETATS

El Barómetre del pagés

En las masías, la major part de las cosas se converteixen en barómetre.

Entre las aus de corral y de colomar, els colomins y 'ls coloms son els millors indicadors del temps. Quan se posan en la cuberta ó teulada de la granja presentant el pit cap á llevant, es segur que plourá al dia següent, si es que no comensa la tempesta durant la mateixa nit. Si entran tart al colomar després d' haverse allunyat molt d' ell, es senyal de bon temps. Si pican per els voltants de la casa y tornan aviat al colomar, es senyal d' una pluja immediata.

Els pronóstichs de las gallinas no son menos certs; quan se revolcan per la pols crespantse sas plomas, es senyal d' una tempesta próxima. La mateixa profecia pot ferse quan las ocas s' enfonsan tot sovint á l' aygua, bategan las alas y 's persegueixen unas á otras alegrement en els estans y ó llachs.

Si en un dia espléndit observa 'l pagés que la seva vaca llepa las parets del estable correrá á recullir els ferratjes y las eynas de conreu; la vaca llepa 'l salitre que la humitat de la atmósfera fa rajar de la pared, y es segur que plourá el dia següent.

Tambè assegura pluja quan las abellas tornan á las arneras abans de pondres el sol ab poch botí. Igualment anuncian una pluja immediata els corbs quan se despartan demati y cridan més que de costúm.

Per lo contrari, quan las cotorras matinan y están molt xerrayres, es senyal que á la tarde fará bon temps.

Quan las orenetas volan tocant casi á terra, no está lluny la tempesta; quan desapareixen en mitj els núvols, pot empendres el viatge sense perill de mullarse. Sempre que 'l russinyol canti clar á la nit, se pot comptar ab bon temps el dia següent. Succeheix al revés quan las granotas organisan per las nits sos concerts y cuclejan y revolotejan las ólivas.

No solzament son els animals y 'ls aucells els que senyalan als pagesos el cambi de temps. Si la fulla de la flor permaneceix seca al matí, es bona senyal; pero si pren humitat y adquireix un color blavench y rosa, es segur que plourá aviat. Igual indicació se deduheix quan s' afliuxa la pell dels garbells y pesan més de lo ordinari els feixos d herbas, blat ó cibada.

El llemyatayre sol consultar sa destrál, com el segador consulta sa fals; quan el metall está net y relluhent, confia que tindrà bon temps; pero si s' entela y el mánech no s' escorre de la má, correrá á recullir la llenya y entornarsen á casa. En la tador, la gebrada blanca senyala pluja y la rosada bon temps.

La lluna es un excelent barómetre: quan esta rodejada d' un cércol pàlit gro-

guench, indica pluja; si es roig, vent; si brilla pura y lluminosa, denota bon temps.

Si preguntéu á quin llibre ha llegit tot aixó el pagés, vos contestará en un llibre que está al alcans de tothom: en el llibre de la Naturalesa.—C.

(De *L' Art del Pagés.*)

Los remedios contra la filoxera

Prevenidos en contra de todos los preparados que se anuncian en España y en el extranjero para extirpar la filoxera, no pudo producirnos un efecto más lamentable la noticia de que en una de las provincias españolas más rica en viticultura se confiaba en la eficacia de una mezcla de orina de varón con algunas sustancias químicas del todo impotentes contra la terrible plaga. Pero es el caso que más de cincuenta pueblos de la aludida provincia se comprometieron en escritura á abonar 50.000 duros al inventor del preparado antifiloxérico, si daba resultado satisfactorio; y este hecho, que es grave por lo que significa, ha repercutido en el extranjero y ha puesto sobre el tapete (no en España) la necesidad de que los gobiernos pongan un límite á esos secretos específicos para evitar á los viticultores el enorme perjuicio que sufren creyendo en su eficacia y perdiendo miserablemente un tiempo precioso que debieran emplear en la replantación.

A este propósito véase lo que se hace en Italia, según dice *Il Coltivatore*. El Ministro de Agricultura acaba de convocar á la comisión consultiva contra la filoxera, para que examine, como cada año, las nuevas propuestas de remedios llegados á noticia del Ministerio, y ha tomado las siguientes resoluciones:

- 1.ª Que no se conceda ninguna consideración á los remedios antifiloxéricos que se presenten como secretos.
- 2.ª Que no ofrecen ninguna garantía de éxito los remedios propuestos por algunos y consistentes en mezclas de tabaco y sal, ó de hollín, alquitrán, sulfato de potasa, jabón, orina.
- 3.ª Que el ministro en sus institutos experimentales haga probar alguno de los insecticidas y de otros medios conocidos recientemente, por ejemplo el lisol, á fin de averiguar si se puede sacar alguna utilidad de ellos en la lucha contra la filoxera.

(De *El Mundo Agrícola*)

Contraveneno sencillo y económico

El Dr. F. Strozzi aconseja un medio que tiene el ganadero siempre á su disposición para combatir el envenenamiento en los animales, mientras se espera la visita del veterinario; este medio es el agua común. Obligando á los animales á que absorban gran cantidad de agua, se logrará que ésta diluya el veneno, ya sea cáustico ó ácido; si el agua es caliente, provocará el vómito, haciendo las

veces de un emético, al propio tiempo que sirve de poderoso sudorífico. Además el agua en grande cantidad excita las deposiciones y la orina, removiendo así el veneno en todo el cuerpo. Un animal adulto puede llegar á absorber hasta 12 litros de agua en poco tiempo.

Tanización de los vinos

Para la adición de tanino al vino, á veces de suma importancia, debe preferirse el procedente de pepitas, ó al menos el que ofrezca mayor pureza y sea expresamente preparado para usos enológicos, especialmente en los casos siguientes: 1.º Cuando los vinos se hicieron con mostos de uvas encarnadas, procedentes de llanuras muy fértiles, de cepas jóvenes ó recientemente abonadas con abundante estiércol de cuadra ó con otros materiales azoados; 2.º Cuando derivan de uvas alteradas ó maleadas por excesivas lluvias, por putrefacciones, ó por agostamiento producido por los insectos ó enfermedades; y 3.º El de mostos de uvas blancas que producen habitualmente vinos débiles ó difíciles de clarificar, y el de mostos de uvas negras vinificadas en blanco.

La dosis de tanino que debe adicionarse variará según las necesidades: de 15 á 20 gramos por hectolitro bastarán en general para vinos que se hallen en el primer caso; otro tanto convendrá adicionar á los vinos de uvas negras vinificadas en blanco; los vinos de uvas, alteradas y las de uvas blancas de difícil depuración, exigirán de 20 á 25 gramos de tanino

Conviene disolver previamente el tanino en una vasija con alcohol y agua, antes de emplearlo.

Tratamiento de la clorosis

Hé aquí la forma de llevar á cabo el procedimiento curativo de la clorosis aconsejado por Mr. Gilette Arimondy, de Marsella.

Se practica una excavación circular al pié de las cepas atacadas de clorosis, de manera que las raíces más gruesas queden al descubierto. Con una podadera afilada y puntiaguda se verifican ligeras incisiones en la corteza, que penetren hasta el liber como se hace en los cerezos y otros árboles, y se untan inmediatamente las incisiones con una solución de sulfato de hierro á 10 por 100. Algunos instantes después ó algunas horas, el tiempo que se tarde no importa, se llenan las excavaciones: «transcurridos muy pocos días, el reverdecimiento será completo».

La operación se verifica en Junio ó en Julio, es decir, tan pronto «como la clorosis se manifieste declaradamente»; y añadiremos tan sólo que dicho procedimiento es tan eficaz para la curación inmediata de la clorosis de las cepas como para la de los árboles frutales, y en especial de los melocotoneros.

(De la Revista de la Cámara Agrícola Balear).

Vda. y Fills de B. Cazeneuve

BARCELONA: Llealtat, 6

Fabricants y preparadors d' adobs organichs.—Serradura de banya y potarró fina y granada.—Desperdicis de pells y llanas.

Apropósit pera las vinyas, cánem, blat, arbres, etc.

Taller de construcció y reparació de maquinaria

DE

FÉLIX RIBOSA

Especialitat en bombas, molins de vent y demés aparells pera rego.

Carrer del Condestable y den Palaudarias,
(cantonada á la Plassa de la Corona)

GRANOLLERS

ANALISSIS QUIMICHS á preus módichs, per l' enginyer qui-
mich PERE SALAS, plassa Major, Sabadell.

EN VENDA

Un billar ab els seus accessoris

ES VENTURER

Dirigirse á la Administració d'aquesta Revista

LISOL.

L' insecticida mes enérgich. No es tóxic, ni corrosiu, ni perillós. Destruheix tota classe de larvas, ous é insectes *enemichs de la vinya*, del *arbres fruyters* y de las *hortalissas*, d' efectes segurs contra la *serpeta* y *demés cotxinillas* del taronjer, limoner, olivera, garrofer, etc., aixís com contra tota classe de pugons.

D' ús indispensable en *remaderia* pera la neteja y curació de las maluras micróbicas del *bestiar* aixís com pera 'l sanejament de quadras, corts, galliners, etc.

PREUS } A 2'50 pessetas pot de 1 kilo.
» 2 » kilo en llaunas de 12 kilos.

De venda, en la casa dels fabricants

MORA Y C.^A

Ronda de Sant Antoni, 60.—BARCELONA
y en las principals droguerías d' Espanya.

J. ESPINÁS S. EN C.

BARCELONA.—SANS

GUANOS QUÍMICHES—ORGÁNICHS

Espanjan la terra y modifican el seu estat físich

Premiats ab medalla d' or en diferentas Exposicions

Primeras materias

Serradura fina y granada de banya, pel y pota, etc., etc.

RIQUESA GARANTIDA